

**Приватний вищий навчальний заклад
«Фінансово-правовий коледж»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії

Губанова Т.О.

«17» березня 2020р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

навчальна дисципліна «Історія України»

**для абітурієнтів на основі повної загальної середньої освіти
за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр»**

Ухвалено на засіданні
*Предметної екзаменаційної
комісії з математики
Протокол № 1 від «17» березня 2020 року*

Київ 2020

1. ВСТУП

Не викликає сумніву, що майбутній спеціаліст будь-якого профілю повинен глибоко знати вітчизняну історію, вільно володіти історичними методами дослідження. Для успішного вивчення дисципліни «Історії України», абітурієнт повинен володіти ґрунтовними знаннями шкільної програми за 5-11 клас.

Програма вступних екзаменів з історії України охоплює розділи шкільної програми з курсу «Історія України», які вивчаються при здобуванні повної загальної середньої освіти.

У запропонованій програмі стисло наведено зміст розділів шкільної програми, де вказано основний понятійний апарат, яким повинен володіти випускник 11-го класу, наводиться перелік основних питань, які виносяться на вступні випробування. Цей перелік дасть можливість абітурієнту систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання потрібно звернути увагу при підготовці до вступного екзамену з історії України.

Програма передбачає перевірку рівня сформованості в учнів насамперед історичної компетентності, до елементів якої належать:

хронологічна компетентність – уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства;

просторова компетентність – уміння орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

інформаційна компетентність – уміння працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;

логічна компетентність – уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ,

ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації;

аксіологічна компетентність – уміння формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень відповідного часу чи відповідної групи людей, осмислювати зв'язки між історією і сучасним життям.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

З дисципліни «Історія України» абітурієнт повинен знати :

– сутність основних проблем історії народу України; основні закони та етапи розвитку людського суспільства від найдавніших часів до початку XXI ст;

– витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах; суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного

– розвитку українського народу; історичні події;

– зародження та розвиток української державності; процеси розбудови сучасної незалежної української держави; діяльність історичних осіб.

Вміти:

– порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб;

– оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;

– співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами); розрізняти тенденційно подану інформацію; орієнтуватись у науковій періодизації історії України;

– вміти самостійно добувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою;

– аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему.

3. РОЗДІЛИ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

	Розділ програми	Зміст програми
1.	Вступ	Предмет історії України, її періодизація. Джерела
2.	Стародавня історія України	Поява і розселення людей на території України. Кам'яний вік. Палеоліт. Мезоліт. Неоліт. Форми суспільної організації у кам'яному віці. Енеоліт. Трипільська культура (етнічна приналежність; поселення; господарство; релігія та культура). Бронзовий вік. Племена раннього залізного віку на території України: кіммерійці, скіфи, сармати (суспільний устрій, релігія, господарство, військова справа). Античні міста-держави на території України (причини грецької колонізації, господарство; господарство; політичний устрій; культура і релігія; найбільші міста). Боспорське царство. Велике переселення народів. Давні слов'яни (походження; господарство; розселення). Східні слов'яни. Племена східних слов'ян (заняття, вірування, побут та звичаї).
3.	Русь-Україна (Київська держава)	Заснування Києва. Кий, Щек, Хорив та їхня сестра Либідь. Розселення східнослов'янських племінних союзів. Куявія. Аскольд. Славія. Рюрик. Утворення Київської Русі. Походження назв «Русь», «Україна». Внутрішньополітична та зовнішньополітична діяльність князів: Олега, Ігоря, Ольги. Стосунки княгині Ольги з Німеччиною. Місія єпископа Адальберта до Києва. Правління Святослава. Правління Володимира Великого. Запровадження християнства як державної релігії. Реформи князя Володимира. Князювання Ярослава Мудрого. Правління Ярославичів. Боротьба за київський стіл між Ярославичами. Любецький князівський з'їзд. Князювання Володимира Мономаха. Правління Мстислава Володимировича. Русь-Україна (Київська держава) в першій третині XII ст. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Русі-України (Київської держави). Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.
4.	Руське королівство (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала.	Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Правління князя Романа Мстиславовича. Князювання Данила Галицького. Доля Галицько-Волинського князівства після смерті Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Похід Батия на Київ. Наслідки золотоординського ярма для українських земель. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.
5.	Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - першій половині XVI ст. Кримське ханство	Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до складу сусідніх держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. Велике князівство Руське Свидригайла. Остаточна ліквідація Волинського та Київського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура й духовність.

6.	Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.	Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х рр. Братський рух. Утворення УГКЦ. Культура й духовність.
7.	Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.	Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства та Османської імперії. Козацькі повстання 1620-1630-хрр. «Ординація Війська Запорозького...». Культура. Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р. Духовність.
8.	Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.	Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави - Війська Запорозького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького.
9.	Козацька Україна наприкінці 50 - 80-х рр. XVII ст.	Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50- 80-х рр. XVII ст. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.
10.	Українські землі наприкінці XVII - в першій половині XVIII ст.	Гетьманщина в 1687-1709 рр. Повстання під проводом Семена Палія (1702-1704 рр.). Північна війна і Україна. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20- 30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» (1734-1750 рр.). Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.
11.	Українські землі в другій половині XVIII ст.	Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та гайдамацький рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та їх вплив на українські землі. Культура й духовність.
12.	Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII- в першій половині XIX ст.	Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди й особливості. Відновлення українського козацтва в час французько-російської війни. Кирило- Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.
13.	Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - в першій половині XIX ст.	Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848- 1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради (1848-1851 рр.). Досвід парламентаризму.
14.	Культура України кінця	Освіта, наука, література, образотворче мистецтво,

	XVIII- першої половини XIX ст.	архітектура. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.
15	Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.	Події Кримської війни 1853- 1856 рр. на українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860-1870-хрр. і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876 рр.). Братство тарасівців. Національне відродження кримськотатарського народу.
16	Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.	Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта». Українські видання: «Правда», «Діло», «Записки Наукового товариства імені Шевченка». Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій.
17	Культура України у другій половині XIX - на початку XX ст.	Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Релігія і церква.
18	Українські землі у складі Російської імперії 1900 - 1914 рр.	Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти». Посилення російського імперського наступу на Україну в 1907— 1914 рр.
19	Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900-1914 рр.	Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель.
20	Україна в роки Першої світової війни	Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Военні дії на території України в 1914— 1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914-1917 рр.
21	Початок Української революції	Революційні події в Україні в 1917- на початку 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил України в питанні самовизначення. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Кримськотатарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою

		Росією України. Берестейський мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим. Конституція УНР.
22	Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності	Гетьманський переворот. Українська держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918-1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919-1922 рр.). Культура та духовність.
23	Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні	Масовий голод у південних губерніях УСРР. Антирелігійна кампанія. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Молдавська АСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації/українізації в УСРР. Згорання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя.
24	Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні	Форсована індустріалізація, Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932—1933 рр. - геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Політичні процеси 1920-х- початку 1930-х рр. Згорання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження. Антирелігійна кампанія.
25	Західноукраїнські землі в міжвоєнний період	Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Просвітні організації краю. Українські політичні і громадські організації. Українська військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Суспільно-політичне життя. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й соціально-економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність. Політичне і культурне життя української еміграції.
26	Україна в роки Другої світової війни	Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939—1940 рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові

		дії в 1941-1942 рр. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи. Злочини комуністичного тоталітарного режиму. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Масове знищення мирного населення. Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української Держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942-1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Українці у військових формуваннях держав Об'єднаних Націй. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом. Українське питання на Тегеранській, Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни. Культура й духовність.
27	Україна в перші повоєнні роки	Україна - співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Обмін населенням між Польщею й УРСР. Масові депортації (1944- 1946 рр.). Операції «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Внутрішньополітична й економічна ситуація в УРСР. Масовий голод 1946-1947 рр. Ідеологічні кампанії. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.
28	Україна в умовах десталінізації	Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством. Зародження дисидентського руху та його течії. «Шістдесятництво». Антирежимні виступи 1960-х рр. Культура й духовність.
29	Україна в період загострення кризи радянської системи	Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Культура й духовність.
30	Відновлення незалежності України	Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Меджліс кримськотатарського народу (червень 1991 р.). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження.

31	Становлення України як незалежної держави	Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998— 2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Олігархічна система. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Політична розбудова суспільства. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність.
32	Творення нової України	Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти. Спроби мирно врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС Для громадян України. Культура й духовність.

4. ОРІЄНТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Становлення і розвиток людського суспільства на території України. Трипільська культура.
2. Формування державотворчих традицій на території України: кіммерійці, скіфи, сармати, античні міста-держави Північного Причорномор'я
3. Походження слов'ян та їх розселення на території України
4. Теорії походження Русі. Руська земля
5. Формування централізованої держави на чолі з Києвом. Перші князі, їх зовнішня і внутрішня політика
6. Піднесення та розквіт Київської Русі. Володимир Великий та Ярослав Мудрий
7. Руська держава за князювання Ярославичів
8. Русь-Україна у період політичної роздробленості: причини та наслідки
9. Боротьба Русі-України з монголо-татарською навалою
10. Галицьке та Волинське князівства в XI—XII ст. Утворення Галицько-Волинського князівства. Князь Роман Мстиславич

11. "Королівство Русі" Данила Галицького
12. Галицько-Волинська держава в останній третині XIII — першій половині XIV ст.
13. Литовсько-Руська держава: формування, устрій, суспільно-політичні відносини
14. Польська експансія, Люблінська унія.
15. Національно-культурний рух в Україні середини XIV — першої половини XVII ст.
16. Берестейська унія, її причини та наслідки
17. Зародження українського козацтва: причини та сутність. Реєстрові козаки
18. Запорізька Січ — вільна козацька республіка
19. Народні виступи проти Речі Посполитої під проводом Криштофа Косинського та Северина Наливайка
20. Українське козацтво в боротьбі з турецько-татарською експансією. Петро Сагайдачний
21. Козацько-селянські повстання першої половини XVII ст.
22. Причини та передумови національно-визвольних змагань українського народу під проводом Богдана Хмельницького
23. Ліквідація польсько-шляхетського режиму в Україні в 1648—1649 рр. Становлення Української національної держави
24. Воєнні дії між Україною і Польщею в 1650—1653 рр. Білоцерківський договір. Битва під Батогом Українсько-московська угода 1654 р., її причини та наслідки.
25. Розвиток Української національної революції в 1654-1657 рр.
26. Загострення кризи української державності у 1657—1663 рр. Гетьманування Івана Виговського та Юрка Хмельницького
27. Розчленування України на Лівобережну та Правобережну. Павло Тетеря та Іван Брюховецький
28. Боротьба гетьмана Петра Дорошенка за незалежність і територіальну цілісність Української держави

29. Становлення Гетьманщини. Дем'ян Многогрішний та Іван Самойлович.
30. Гетьманування Івана Мазепи. Полтавська катастрофа.
31. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція.
32. Обмеження політичної автономії України в першій половині XVIII ст.
33. Остаточна ліквідація автономного устрою України в другій половині XVIII ст.
34. Слобідська та Південна Україна в козацько-гетьманську добу.
35. Правобережні та західноукраїнські землі в другій половині XVII — XVIII ст. Гайдамацький та опришківський рух.
36. Політика російського царату на українських землях наприкінці XVIII — першій половині XIX ст.
37. Початки національного відродження в Наддніпрянській Україні наприкінці XVIII — першій половині XIX ст. Кирило-Мефодіївське братство.
38. Україна в умовах російських реформ другої половини XIX ст.
39. Український національний рух у Російській імперії в другій половині XIX ст. Валуєвський та Емський укази.
40. Соціально-економічне та політичне становище західноукраїнських земель наприкінці XVIII — у першій половині XIX ст.
41. Зростання національної свідомості в Західній Україні в першій половині XIX ст. "Руська трійця"
42. Революція 1848 р. та її вплив на розвиток західноукраїнських земель. Головна Руська Рада
43. Соціально-економічний розвиток західноукраїнських земель у другій половині XIX ст.
44. Піднесення суспільно-політичного та національного руху на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст.
45. Зростання організованості українського руху в Наддніпрянщині в 1900—1914 рр.
46. Радикалізація національно-визвольного руху в Західній Україні в 1900—1914 рр.

47. Україна в Першій світовій війні. Українські січові стрільці.
48. Утворення Української Центральної Ради та її діяльність. I і II Універсали.
49. Проголошення Української Народної Республіки. Війна Радянської Росії проти УНР.
50. Брестський мир. Вступ німецьких та австро-угорських військ в Україну. Розпуск Центральної Ради
51. Українська Держава гетьмана Павла Скоропадського.
52. Національно-визвольна боротьба на західноукраїнських землях у 1918—1919 рр. Українська галицька армія.
53. Діяльність Директорії: відродження та занепад УНР.
54. Акт злуки УНР і ЗУНР від 22 січня 1919 р., його історичне значення.
55. Поразка українських визвольних змагань 1917—1921 рр., її причини та наслідки.
56. Встановлення комуністичного режиму в Україні. Політика "воєнного комунізму".
57. Голод 1921—1923 рр. в Україні, його причини і наслідки.
58. Україна за років нової економічної політики.
59. Створення Союзу РСР і державний статус українських земель.
60. Національна політика більшовиків на українських землях у 1920—1930-ті роки
61. Здійснення індустріалізації в Україні в 1930-ті роки. Утвердження тоталітарного режиму.
62. Голодомор 1932—1933 рр. в Україні, його причини та наслідки.
63. Масові репресії в Україні у 1930-х роках.
64. Національна політика Польщі в Галичині та на Волині у 1920—1930-х роках.
65. Суспільно-політичний рух і національно-визвольна боротьба на західноукраїнських землях у період польської окупації (1920—1930-ті роки). Діяльність політичних партій.
66. Створення та діяльність Організації українських націоналістів.
67. Становище українців Буковини та Бессарабії між двома світовими війнами.

- 68.Українські землі під владою Чехословаччини. Проголошення незалежності Карпатської України.
- 69.Українські землі на першому етапі Другої світової війни (вересень 1939 — червень 1941 р.).
- 70.Масові репресії комуністичного режиму на західноукраїнських землях у 1939— 1941 рр.
- 71.Початок радянсько-німецької війни. Встановлення нацистського окупаційного режиму в Україні.
- 72.Рух Опору проти нацистської окупації в Україні.
- 73.Визволення України від нацистських загарбників. Возз'єднання українських земель.
- 74.Труднощі післявоєнної відбудови в Україні. Голод 1946—1947 рр.
- 75.Соціально-економічні та політичні процеси в Західній Україні після Другої світової війни. Боротьба ОУН і УПА проти тоталітарного режиму.
- 76.Ідеологічний наступ комуністичного режиму в Україні після Другої світової війни (1945—1953 рр.).
- 77.Суспільно-політичне та економічне становище України в період хрущовської "відлиги". Шістдесятництво.
- 78.Наростання кризових явищ у соціально-економічному житті України другої половини 1960-х — середини 1980-х років.
- 79.Посилення реакції в політичному та національно-культурному житті України другої половини 1960-х — середини 1980-х років.
- 80.Дисидентський рух в Україні.
- 81.Суперечливість перебудовних процесів в Україні. Чорнобильська катастрофа та її наслідки.
- 82.Зростання суспільно-політичної активності населення України наприкінці 1980- х — на початку 1990-х років.
- 83.Від Декларації про державний суверенітет України до референдуму про її незалежність.

84. Україна в період утвердження національної державності. Президент Леонід Кравчук.
85. Проблеми соціально-економічного та політичного реформування українського суспільства в 1994— 2004 рр. Президент Леонід Кучма. Прийняття нової Конституції.
86. Українська помаранчева революція 2004 р.
87. Соціально-економічний розвиток Україна (2005—2014 рр.)
88. Революція Гідності. Небесна сотня.
89. Агресія Росії проти України. Анексія Криму.
90. Діяльність України на міжнародній арені після проголошення незалежності. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС.

5. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Варіант №

- I.** *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний (0,5 балів).*

1. Про якого великого київського князя йдеться в уривку з історичного джерела:

«Отець бо його... землю... хрещенням просвітив, а сей великий князь... засіяв книжними словами серця віруючих людей...»?

А Святослава Ігоровича **Б** Володимира Великого

В Ярослава Мудрого **Г** Володимира Мономаха

2. Укажіть державу, у складі якої до середини XVI ст. перебували Волинь, Підляшшя, Київщина, Східне Поділля.

А Велике князівство Литовське **Б** Угорське королівство

В Польське королівство **Г** Молдавське князівство

3. Пересопницьке Євангеліє й Острозька Біблія є пам'ятками української культури

А XIV ст.

Б XV ст.

В XVI ст.

Г XVII ст.

4. Які споруди збудовані у стилі «козацького барокко»?

А. Будівля Київського університету.

Б. Хотинська фортеця.

В. Покровський собор у Харикові.

Г. Будинок з химерами.

5. Після остаточної ліквідації гетьманства для управління Лівобережною Україною царською владою було створено

А Малоросійський приказ.

Б Таємну канцелярію.

В. Малоросійську колегію.

Г Правління гетьманського уряду.

6. Укажіть прізвище діяча, якого стосуються такі факти біографії:

“1812 р. під час російсько-французької війни, з дозволу генерал-губернатора, сформував на Полтавщині 5-й український козацький полк. 1817–1821 – директор Полтавського театру”.

А Г. Квітка-Основ'яненко

Б П. Гулак-Артемівський

В П. Куліш

Г І. Котляревський

7. Укажіть регіон, яким упродовж першої половини ХІХ ст. прокотилися селянські “холерні бунти”.

А Буковина

Б Галичина

В Закарпаття

Г Поділля

8. Скасування кріпосного права, наділення селян земельними ділянками за викуп, переведення їх у стан тимчасовозобов'язаних — це основні положення

А. селянської реформи Йосифа II 1780 р.

Б. аграрної реформи Франца-Йосифа 1848 р.

В. селянської реформи Олександра II 1861 р.

Г. земельної реформи П. Столипіна 1906 р.

9. Вкажи назву першої політичної партії Західної України.

А. РУП

Б. РУРП

В. УНДП

Г. УСДП

10. До якого архітектурного стилю належить споруда зображена на фото?

А. класицизм Б. бароко В. ренесанс Г. готика.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

11. Установіть відповідність між подіями та їх результатами чи наслідками.

(1 бал)

1. російсько-турецька війна
(1768–1774 рр.)	А. ліквідація Задунайської Січі
2. російсько-турецька війна
(1806–1812 рр.)	Б. скасування кріпосного права в
Наддніпрянській Україні
3. російсько-турецька війна
(1828–1829 рр.)	В. остаточна ліквідація Запорозької Січі
4. Кримська війна
(1853–1856 рр.)	Г. включення Бессарабії до складу Російської
імперії
Д. ліквідація греко-католицької церкви на
Правобережній Україні

12. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями. (1 бал)

1 «осадництво»	А заходи з адміністративної уніфікації українських земель, здійснювані урядом Румунії в 1920 — першій половині 1930-х рр.
2 «пацифікація»	Б адміністративно-репресивна поліцейська акція проти українського населення Східної Галичини, здійснена

польською владою восени 1930 р.

3 «новий порядок» **В** політика насадження в західних областях України норм суспільно-політичного, економічного та культурного життя, утверджених в СРСР

4 «радянська» **Г** режим, установлений нацистами на окупованих територіях у роки Другої світової війни, спрямований на експлуатацію людських і матеріальних ресурсів в інтересах Німеччини

Д політика планомірного заселення українських земель військовими та цивільними колоністами, здійснювана урядом Польщі в 1920-х рр.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності (1 бал).

13. Установіть послідовність укладення міждержавних угод другої половини XVII ст.

А польсько-український Гадяцький договір

Б польсько-московське Андрусівське перемир'я

В українсько-московські «Березневі статті»

Г московсько-турецько-татарський Бахчисарайський договір

14. Установіть послідовність подій XIX ст.

А. громадський рух

Б. створення перших українських політичних партій

В. заснування Київського університету Святого Володимира

Г. видавництво газети «Зоря Галицька»

IV. Завдання з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів відповідей (3 бала).

15 Які поняття і терміни потрібно використовувати, характеризуючи процеси колективізації радянської України?

1 «розкуркулення»;

2«плюралізм»;

3«осадництво»

4«закон про п'ять колосків»;

5«колгосп»;

6«пацифікація»;

7«стахановський рух»

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Рівні	Бали	Критерії оцінювання
I. Початковий	1	Відсутнє знання основного програмного матеріалу; Абітурієнт може відтворити кілька історичних термінів, явищ, повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так-ні");
	2	Частково визначає хронологічну послідовність подій; Розрізняє окремі історичні події та явища без зв'язку між ними. Немає знань більшої частини програмного матеріалу та головного фактичного матеріалу;
	3	Немає розуміння ходу історичного розвитку України в цілому і окремих його етапів; Відсутнє розуміння історичних закономірностей та взаємозв'язків; Відсутнє володіння необхідними для виконання завдання вміннями; Має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами.
II. Середній	4	Наявні знання основної частини програмного матеріалу, але питання розкривається неповно,

		абітурієнт показує лише окремі знання і вміння; Слабко орієнтується в поняттях; Має фрагментарні навички в роботі з історичними документами;
	5	Самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; Здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання; Знає основні дати; Орієнтується в хронології;
	6	Показано загальні знання з історії України, допускаються суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу.
III. Достатній	7	Абітурієнт правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, оцінює діяльність історичних постатей;
	8	Абітурієнт має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал в стандартних та змінених нестандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події;
	9	Абітурієнт вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує історичні явища; Абітурієнт виконує прості творчі завдання, володіє методами аналізу історичних явищ, процесів, подій, однак допускаються незначні помилки.
IV. Високий	10	Абітурієнт має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, лідерів; може визначати тенденції та протиріччя історичних процесів; Вирішує творчі завдання; Вільно володіє

		визначеними програмою знаннями, вміннями;
	11	Вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях; Відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; Здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; Абітурієнт здатен до самостійного вивчення матеріалу;
	12	Абітурієнт має системні знання, вміє їх самостійно набувати.

Таблиця відповідності балу вступного випробування, обрахованого за 12-бальною шкалою, за значенням 200-бальної шкали

1	100		4	120		8	160
1,1	100		4,1	121		8,1	161
1,2	100		4,2	122		8,2	162
1,3	100		4,3	123		8,3	163
1,4	100		4,4	124		8,4	164
1,5	100		4,5	125		8,5	165
1,6	100		4,6	126		8,6	166
1,7	100		4,7	127		8,7	167
1,8	100		4,8	128		8,8	168
1,9	100		4,9	129		8,9	169
2	100		5	130		9	170
2,1	101		5,1	131		9,1	171
2,2	102		5,2	132		9,2	172
2,3	103		5,3	133		9,3	173
2,4	104		5,4	134		9,4	174
2,5	105		5,5	135		9,5	175
2,6	106		5,6	136		9,6	176
2,7	107		5,7	137		9,7	177
2,8	108		5,8	138		9,8	178
2,9	109		5,9	139		9,9	179
3	110		6	140		10	180
3,1	111		6,1	141		10,1	181
3,2	112		6,2	142		10,2	182
3,3	113		6,3	143		10,3	183
3,4	114		6,4	144		10,4	184
3,5	115		6,5	145		10,5	185
3,6	116		6,6	146		10,6	186
3,7	117		6,7	147		10,7	187
3,8	118		6,8	148		10,8	188
3,9	119		6,9	149		10,9	189
			7	150		11	190
			7,1	151		11,1	191
			7,2	152		11,2	192
			7,3	153		11,3	193
			7,4	154		11,4	194
			7,5	155		11,5	195
			7,6	156		11,6	196
			7,7	157		11,7	197
			7,8	158		11,8	198
			7,9	159		11,9	199
						12	200

Нормативи оцінювання

Бали	Кількість правильних відповідей
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Підручники та посібники

1. Бойко О.Д. Історія України: Навч. Посібник. /3-тє вид., вип., доп. К.: Академвидав, 2007. 688 с.
2. Бушtruk О.В. Історія України: Навч. Посібник. 7-8 кл. Х.: Країна мрій, 2003. 248 с.
3. Власов В. Історія України: Підручник для 7 кл. загально освіт. Навч. закл. К.: Генеза, 2005. 280 с.
4. Власов В. Історія України: Підручник для 8 кл. загально освіт. Навч. закл. К.: Генеза, 2005. 256 с.
5. Греченко В.А., Ярмиш О.Н. Історія України. Всесвітня історія ХХ - ХХІ століть. Довідник для абітурієнта. Х.: Торсінг, 2003. 336 с.
6. Гупан Н.М., Пометун О.І. Новітня історія України: 1914-1939: 10 кл.: Навч. посіб. К.: А.С.К., 2003. 352 с.
7. Гупан Н.М., Пометун О.І., Фрейман Г.О. Новітня історія України: 11 кл.: Навч. посіб. К.: А.С.К., 2007. 384 с.
8. Гусак С.В. Історія України. Всесвітня історія ХХ - ХХІ століть. Довідник старшокласника та абітурієнта. Харків: Торсінг плюс, 2006. 368 с.
9. Земерова Т.Ю., Скирда І.М. Практичний довідник. Історія України. Харків: Весна, 2008. 448 с.
10. ЗНО 2020. Історія України. Комплексне видання. Власов В.С., Кульчицький С.В.К.: Літера. 2020. 416с.
11. Історія. Комплексний довідник / В.А. Греченко, Ю.Г. Лебедева, С.Л. Губіна. Х.: Торсінг плюс, 2009. 384 с.
12. Історія України ХХ ст.: Для тих, хто готується до іспитів / О.В. Гісем, В.М. Даниленко, Ф.Л. Левітас, А.Л. Ольбішевський, П.П. Панченко. К.: Ніка-Центр, 1999. 160 с.

13. Історія України. Комплексне видання: Довідник. Репетитор. Тренувальні тести / О.П. Мокрогуз, А.О. Ермоленко, О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. Х.: «Літера» ЛТД, 2009. 224 с.
14. Касьянов Г. В. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії / Г. В. Касьянов. К.: Наш час, 2008. 432 с.
15. Коріненко П. С. Новітня історія України (1939 – 2007 рр.). / П. С. Коріненко, М. В. Бармак, В. Д. Терещенко. Ч. IV. Тернопіль: Видавництво Астон, 2007. 400 с.
16. Король В.Ю. Історія України: Посібник для абітурієнтів. К.: Видавничий центр «Академія», 1999. 360 с.
17. Лях Р.Д., Темірова Н.Р. Історія України. З найдавніших часів до середини XIV ст.: Підруч. Для 7-го кл. серед. шк. К.: Генеза, 1995. 119 с.
18. Сарбей В.Г. Історія України (XIX - початок XXст.): Підручник для 9 класу середньої школи. К.: Генеза, 1996. 248 с.
19. Швидько Г.К. Історія України (XIV - XVIII ст.) (проб. підруч. для 8 кл. середн. Шк.). К.: Генеза, 1996. 304 с.